

Међународни рачуноводствени стандард 39

Финансијски инструменти: признавање и одмеравање

1 [Брисан]

Делокруг

- 2 Овај стандард треба да примењују сви ентитети на све финансијске инструменте који су у делокругу стандарда IFRS 9 Финансијски инструменти ако, и у мери у којој, :
- (а) IFRS 9 дозвољава примену захтева овог стандарда који се односе на рачуноводство хеџинга; и
  - (б) је финансијски инструмент део односа хеџинга који се квалификује за рачуноводство хеџинга у складу са овим стандардом

2А – 7 [Брисан]

Дефиниције

- 8 Термини дефинисани у IFRS 13, IFRS 9 и IAS 32 се користе у овом стандарду са значењима наведеним у Прилогу А стандарда IFRS 13, Прилогу А стандарда IFRS 9 и параграфу 11 стандарда IAS 32. IFRS 13, IFRS 9 и IAS 32 дефинишу следеће термине:

- амортизована вредност финансијског средства или финансијске обавезе
- престанак признавања
- дериват
- метод ефективне камате
- ефективна каматна стопа
- инструмент капитала
- фер вредност
- финансијско средство
- финансијски инструмент
- финансијска обавеза

и даје упутство за примену ових дефиниција.

- 9 У овом стандарду коришћени су следећи термини са наведеним значењем:

Дефиниције које се односе на рачуноводство хеџинга

Утврђена обавеза је обавезујући споразум за размену одређене количине ресурса по одређеној цени на одређени будући датум или датуме.

Предвиђена трансакција је неизвршена, али очекивана будућа трансакција.

Инструмент хеџинга је означено дериватно или (само за хеџинг ризика од промена девизних курсева) означено недериватно финансијско средство или недериватна обавеза за чије се фер вредности или токове готовине очекује да компензују промене фер вредности или токове готовине означене ставке хеџинга (у параграфима 72–77 и AG94–AG97 се разрађују дефиниције инструмента хеџинга).

Ставка хеџинга је средство, обавеза, утврђена обавеза, врло очекивана предвиђена трансакција или нето инвестиција у инострано пословање које (а) излаже ентитет ризику од промена фер

вредности или промена будућних токова готовине и која је (б) означена као предмет хеџинга (параграфи 78–84 и AG98–AG101 разрађују дефиницију о ставкама хеџинга).

Ефективност хеџинга је степен до кога се промене фер вредности или токова готовине ставке хеџинга које се могу приписати ризику хеџинга компензују са променама фер вредности или токовима готовине инструмента хеџинга (видети IAS 39 параграфе AG105–AG113).

10 – 70 [Брисан]

Хеџинг

- 71 Уколико ентитет примењује IFRS 9 и није изабрао као своју рачуноводствену политику да настави да примењује захтеве из овог стандарда који се тичу рачуноводства хеџинга (видети параграф 7.2.21 IFRS 9), треба да примењује захтеве за рачуноводство хеџинга из Поглавља 6 IFRS 9. Међутим, за хеџинг фер вредности од изложености каматне стопе портфеља, финансијских средстава или финансијских обавеза, ентитет може, у складу са параграфом 6.1.3 IFRS 9, да примени захтеве рачуноводства хеџинга из овог стандарда уместо оних из IFRS 9. У том случају, ентитет такође мора да примени специфичне захтеве за рачуноводство хеџинга фер вредности за портфељ хеџинга ризика каматних стопа (види параграфе 81А, 89А и AG114-AG132).

Инструменти хеџинга

Инструменти који се квалификују

- 72 Овај стандард не ограничава околности у којима дериват може бити означен као инструмент хеџинга, ако се задовоље услови из параграфа 88, изузев за одређене продате опције (видети Прилог А параграф AG94). Међутим, недериватно финансијско средство или недериватна финансијска обавеза могу бити означени као инструменти хеџинга, само за хеџинг од девизних ризика.
- 73 У сврхе рачуноводства хеџинга, само инструменти који укључују спољну страну у односу на ентитет који извештава (то јест, спољну за групу или појединачни ентитет о ком се извештава) могу да буду означени као инструменти хеџинга. Мада појединачни ентитети унутар консолидоване групе или одељења унутар ентитета могу ући у хеџинг трансакције са другим ентитетима унутар групе или одељењима унутар ентитета, све трансакције унутар групе се елиминишу приликом консолидације. Стога, такве хеџинг трансакције се не могу квалификовати за рачуноводство хеџинга у консолидованим финансијским извештајима групе. Међутим, оне се могу квалификовати за рачуноводство хеџинга у појединачним или засебним финансијским извештајима појединачних ентитета унутар групе под условом да оне, за појединачни ентитет о ком се извештава, представљају екстерне трансакције.

Означавање инструмента хеџинга

- 74 Обично постоји јединствено одмеравање фер вредности за инструмент хеџинга у целини, и фактори који узрокују промене фер вредности су међусобно зависни. На тај начин, ентитет именује однос хеџинга за инструмент хеџинга у целини. Једини дозвољени изузеци су:
- (а) одвајање унутрашње вредности и временске вредности уговора о опцији и означавање као инструмента хеџинга само промене унутрашње вредности опције и искључивање промене временске вредности; и
  - (б) одвајање елемента камате и промтне цене форвард уговора.
- Ови изузеци су дозвољени зато што унутрашња вредност опције и премија форвард уговора могу обично да се одмеравају засебно. Динамична стратегија хеџинга која процењује и унутрашњу вредност и временску вредност уговора о опцији може да се квалификује за рачуноводство хеџинга.
- 75 Део читавог инструмента хеџинга, као што је 50% номиналног износа, може бити означено као инструмент хеџинга у односу хеџинга. Међутим, однос хеџинга не мора да се значи само за део временског периода током ког инструмент хеџинга остаје неизмирен.
- 76 Један инструмент хеџинга се може означити као хеџинг више од једне врсте ризика под условом да се (а) ризици који су предмет хеџинга могу јасно утврдити; (б) ефективност хеџинга може приказати; и (ц) могуће обезбедити да постоји посебно означавање за инструмент хеџинга и различите позиције ризика.

- 77 Два или више деривата, или њихови делови (или, у случају хеџинга валутног ризика, два или више недеривата, или њихови делови, или комбинација деривата и недеривата или њихових делова), се могу посматрати у комбинацији или заједнички означени као инструмент хеџинга. Међутим, доња или горња граница каматне стопе или други дериватни инструмент који комбинује продату опцију и купљену опцију се не квалификује као инструмент хеџинга ако је он, у ствари, нето продата опција (за коју је добијена нето премија). Слично, два или више инструмента (или њихови делови) могу бити означени као инструмент хеџинга само ако ниједан од њих није продата опција или нето продата опција.

Ставке хеџинга

Ставке које се квалификују

- 78 Ставка хеџинга може бити признато средство или обавеза, непризната утврђена обавеза, врло вероватна предвиђена будућа трансакција, или нето инвестиција у инострано пословање. Ставка хеџинга може бити (а) једно средство, обавеза, утврђена обавеза, предвиђена трансакција, нето инвестиција у инострано пословање или (б) група средстава, обавеза, утврђених обавеза, врло вероватних предвиђених трансакција или нето инвестиција у инострано пословање са сличним карактеристикама ризика или (ц) само у портфељу хеџинга ризика каматних стопа, део портфеља финансијских средстава или финансијских обавеза које деле ризик који је предмет хеџинга.
- 79 [Брисан]
- 80 У сврхе рачуноводства хеџинга, само средства, обавезе, утврђене обавезе и врло вероватне предвиђене трансакције које обухватају страну која је спољашња за ентитет могу да се означе као ставке хеџинга. Следи да рачуноводство хеџинга може да се примени на трансакције између ентитета у истој групи само у појединачним или засебним финансијским извештајима тих ентитета, а не у консолидованим финансијским извештајима групе, осим за консолидоване финансијске извештаје инвестиционог ентитета, како је дефинисано у IFRS 10, када трансакције између инвестиционог ентитета и његових зависних ентитета одмерене по фер вредности кроз биланс успеха, неће бити елиминисане у консолидованим финансијским извештајима. Као изузетак, девизни ризик монетарне ставке унутар групе (на пример, дуговање/потраживање између два зависна ентитета) може да се квалификује као ставка хеџинга у консолидованим финансијским извештајима ако има за резултат изложеност добицима или губицима од девизних курсева који нису у потпуности елиминисани после консолидације у складу са IAS 21 *Ефекти промена девизних курсева*. У складу са IAS 21, добици и губици од монетарних ставки унутар групе се не елиминишу у потпуности после консолидовања када се монетарна ставка унутар групе преноси између два ентитета из групе која имају различите функционалне валуте. Поред тога, девизни ризик веома вероватне и предвидиве трансакције унутар групе може да се квалификује као ставка хеџинга у консолидованим финансијским извештајима под условом да је трансакција деноминована у валути која није функционална валута ентитета који учествује у тој трансакцији и девизни ризик ће утицати на консолидовани биланс успеха.

Означавање финансијских ставки као ставки хеџинга

- 81 Ако је ставка хеџинга финансијско средство или финансијска обавеза, она може да буде ставка хеџинга у погледу ризика повезаних само са делом његових токова готовине или фер вредности (као што је један или више одабраних уговорних токова готовине или њихових делова или процента њихове фер вредности), под условом да ефективност може да се одмери. На пример, део изложености каматне стопе средства или обавезе који носе камату, који се може утврдити и одвојено одмерити, може да се значи као ризик који је предмет хеџинга (као што је каматна стопа ослобођена ризика или компонента бенчмарк (референтне) каматне стопе од укупне изложености каматне стопе финансијског инструмента који је предмет хеџинга).
- 81A У хеџингу фер вредности од изложености каматне стопе портфеља, финансијских средстава или финансијских обавеза (и само у таквом хеџингу), део који је био предмет хеџинга може бити одређен помоћу износа валуте (на пример, износа у доларима, еврима, фунтама или рандима) уместо као појединачно средство (или обавеза). Иако портфељ може, за сврхе управљања ризиком, укључити средства и обавезе, означени износ је износ средстава или износ обавеза. Означавање нето износа обухватањем средстава и обавеза заједно није дозвољено. Ентитет може извршити хеџинг дела ризика каматне стопе везаног за означени износ. На пример, у случају хеџинга портфеља који садржи средства која се плаћају унапред, ентитет може да изврши хеџинг промене фер вредности која се може приписати промени каматне стопе која је била предмет хеџинга на основу очекиваних, а не уговорних, датума поновног одређивања цена. Када се део који је предмет хеџинга заснива на очекиваним датумима поновног одређивања цена, ефекат који те промене каматне стопе, која је била предмет хеџинга, имају на те очекиване датуме, треба да се укључи приликом одређивања промене фер вредности ставке

хеџинга. Сходно томе, ако је портфељ, који садржи ставке које се плаћају унапред, предмет хеџинга дериватом који се не плаћа унапред, долази до неефективности ако се измене датуми када се очекује плаћање унапред ставки у портфељу који је предмет хеџинга, или ако се стварни датуми плаћања унапред разликују од очекиваних датума.

Означавање финансијских ставки као ставки хеџинга

- 82 Ако је ставка хеџинга нефинансијско средство или нефинансијска обавеза, она треба да буде означена као ставка хеџинга или (а) за девизне ризике или (б) у целини за све ризике, због тежине раздвајања и одмеравања одговарајућег дела токова готовине или промена фер вредности које се могу приписати посебним ризицима, који нису девизни ризици.

Означавање групе ставки као ставки хеџинга

- 83 Слична средства или сличне обавезе треба да се групишу и да се врши хеџинг групе, само ако појединачна средства или појединачне обавезе у тој групи имају исту изложеност ризицима за коју су означени да их хеџинг штити. Шта више, очекиваће се да промена фер вредности која се може приписати ризику од хеџинга за сваку појединачну ставку у групи буде приближно пропорционална укупној промени фер вредности која се може приписати хеџингу ризика групе ставки.
- 84 Због тога што ентитет процењује ефективност хеџинга поређењем промена фер вредности или промена тока готовине инструмента хеџинга (или групе сличних инструмената хеџинга) и ставке хеџинга (или групе сличних ставки хеџинга), поређење инструмента хеџинга са укупном нето позицијом (на пример, нето свих средстава са фиксном стопом и свих обавеза са фиксном стопом са сличним доспећима), а не са посебном ставком хеџинга, се не квалификује као рачуноводство хеџинга.

Рачуноводство хеџинга

- 85 Рачуноводство хеџинга признаје ефекте пребијања на добитак или губитак промена фер вредности инструмента хеџинга и ставке хеџинга.
- 86 Постоје три врсте односа хеџинга:
- (а) *хеџинг фер вредности*: хеџинг изложености променама фер вредности признатог средства или обавезе, или непризнате утврђене обавезе, или идентификовани део таквог средства, обавезе, или утврђене обавезе који се може приписати одређеном ризику и који може утицати на биланс успеха.
  - (б) *хеџинг токова готовине*: хеџинг изложености варијабилности токова готовине који (i) се може приписати одређеном ризику у вези са признатим средством или обавезом (као што су све или неке будуће исплате камате по основу дуга са варијабилном стопом) или са врло вероватном предвиђеном трансакцијом и који (ii) би могао да утиче на биланс успеха.
  - (ц) *хеџинг нето инвестиције у инострано пословање* као што је дефинисано у IAS 21.
- 87 Хеџинг девизног ризика утврђене обавезе може да се рачуноводствено обухвата као хеџинг фер вредности или хеџинг токова готовине.
- 88 Однос хеџинга се квалификује за рачуноводство хеџинга како је изложено у параграфима 89–102 ако, и само ако, се задовоље сви следећи услови:
- (а) ако на почетку хеџинга постоји формално означавање и документација о односу хеџинга и циљ за управљање ризицима неког ентитета, као и стратегија за вршење хеџинга. Та документација треба да укључи идентификацију инструмента хеџинга, ставке хеџинга или трансакције у вези са њим, природу ризика који је предмет хеџинга, као и то како ће ентитет проценити ефективност инструмента хеџинга приликом пребијања изложености променама фер вредности ставке хеџинга или променама токова готовине трансакције која је предмет хеџинга, а који се може приписати ризику који је предмет хеџинга;
  - (б) очекује се да хеџинг буде веома ефективан (видети Прилог А параграфе AG105–AG113A) приликом пребијања промена фер вредности или токова готовине приписивих ризику који је предмет хеџинга, у складу са првобитно документованом стратегијом управљања ризиком за тај одређени однос хеџинга;

- (ц) за хеџинге токова готовине, предвиђена трансакција која је предмет хеџинга мора бити веома вероватна и мора представљати изложеност променама токова готовине који би на крају могли да утичу на биланс успеха;
- (д) ефективност хеџинга се може поуздано одмерити, то јест, фер вредност или токови готовине ставке хеџинга приписиви ризику који је предмет хеџинга и фер вредности инструмента хеџинга се могу поуздано одмерити.
- (е) хеџинг се стално процењује и одређује се да је стварно био веома ефективан током периода финансијског извештавања за које је хеџинг био означен.

Хеџинг фер вредности

89 Ако хеџинг фер вредности задовољава услове из параграфа 88 током периода финансијског извештавања, он треба да се рачуноводствено обухвата на следећи начин:

- (а) добитак или губитак од поновног одмеравања инструмента хеџинга по фер вредности (за дериватни инструмент хеџинга) или девизне компоненте његове књиговодствене вредности одмерене у складу са IAS 21 (за недериватни инструмент хеџинга) треба да се признаје у билансу успеха; и
- (б) добитак или губитак од ставке хеџинга који се може приписати ризику који је предмет хеџинга треба да се коригује према књиговодственој вредности ставке хеџинга и да се призна билансу успеха. Ово се примењује чак и када је ставка хеџинга иначе одмерена по набавној вредности. Признавање добитка или губитка приписивог ризику који је предмет хеџинга се примењује ако је ставка хеџинга финансијско средство одмерено по фер вредности у осталом укупном резултату у складу са параграфом 4.1.2А стандарда IFRS 9.

89А За хеџинг фер вредности изложености каматне стопе дела портфеља финансијских средстава или финансијских обавеза (и само у таквом хеџингу), захтев у параграфу 89(б) може бити испуњен презентовањем добитка или губитка приписивог ставки хеџинга или:

- (а) у засебној билансној позицији у оквиру имовине, за оне временске периоде поновног одређивања цена за које је ставка хеџинга средство; или
- (б) у засебној билансној позицији у оквиру обавеза, за оне временске периоде поновног одређивања цена за које је ставка хеџинга обавеза.

Засебне билансне позиције из (а) и (б) треба презентовати уз финансијска средства или финансијске обавезе. Износе обухваћене овим билансним позицијама треба уклонити из извештаја о финансијској позицији када средства или обавезе на које се ове ставке односе престану да се признају.

90 Ако су предмет хеџинга само одређени ризици који се могу приписати ставки хеџинга, признате промене фер вредности ставке хеџинга које нису у вези са ризиком који је предмет хеџинга се признају као што је изложено у параграфу 5.7.1 стандарда IFRS 9.

91 Ентитет треба да проспективно престане да признаје рачуноводство хеџинга одређено параграфом 89 ако:

- (а) инструмент хеџинга истекне или се прода, закључи или изврши. У ову сврху замена или продужење доспећа инструмент хеџинга са другим инструментом хеџинга се не сматра истеком или закључивањем ако је таква замена или продужење доспећа део документоване стратегије хеџинга тог ентитета. Додатно, у ову сврху нема истека или закључивања инструмента хеџинга ако:

- (i) се као последица закона и регулативе, или увођења нових закона или регулативе, стране у инструменту хеџинга договоре да једна или више клириншких других уговорних страна замени првобитну другу уговорну страну тако да постане нова друга уговорна страна за сваку од страна. За ову сврху, клириншка друга уговорна страна, је централна уговорна страна (што се понекад назива „клириншка организација“ или „клириншка агенција“) или ентитет, или ентитети, на пример, члан клиринга клириншке организације или клијент члана клиринга клириншке организације, који су у функцији друге уговорне стране у циљу спровођења клиринга од стране централне уговорне стране. Међутим, када стране у инструменту хеџинга замене своје првобитне друге уговорне стране, другачијим уговорном странама, захтев у овом потпараграфу је испуњен само ако свака од ових страна спроводи клиринг са истом централном уговорном страном.

(ii) друге промене, ако их има, у инструменту хеџинга ограничене су на оне које је неопходно спровести као што је замена друге уговорне стране. Овакве промене ограничене су на оне које су у складу са условима који би се очекивали да је инструмент хеџинга првобитно измирен са централном клириншком страном. Ове промене обухватају промене захтева у погледу колатерала, права на пребијање салда потраживања и дуговања, и наметнуте трошкове.

(б) хеџинг више не задовољава критеријуме за рачуноводство хеџинга из параграфа 88; или

(ц) ентитет опозове означавање.

92 На основу параграфа 89(б), свако кориговање књиговодствене вредности финансијског инструмента који је предмет хеџинга за који се користи метод ефективне камате (у случају портфеља хеџинга ризика каматне стопе, у засебној билансној позицији извештаја о финансијској позицији описаној у параграфу 89А) треба да се амортизује у билансу успеха. Амортизација може почети чим дође до кориговања и не сме почети касније но када ставка хеџинга престаје да се коригује због промена фер вредности приписивим ризику који је предмет хеџинга. Кориговање се заснива на рекалкулацији каматне стопе на датум почетка амортизације. Ипак, ако, у случају хеџинга фер вредности изложености каматној стопи портфеља финансијског средства или финансијских обавеза (и само у таквом хеџингу), амортизација коришћењем рекалкулисане каматне стопе није изводљива, кориговање треба да се амортизује коришћењем праволинијског метода. Кориговање треба да се потпуно амортизује до доспећа финансијског инструмента или, у случају хеџинга портфеља ризика каматне стопе, по истеку релевантног временског периода поновног одређивања цена.

93 Када се непризната утврђена обавеза означити као ставка хеџинга, накнадне кумулативне промене фер вредности утврђене обавезе које се могу приписати ризику који је предмет хеџинга се признају као средство или обавеза са одговарајућим добитком или губитком који се признаје билансу успеха (видети параграф 89(б)). Промене фер вредности инструмента хеџинга се такође признају у билансу успеха.

94 Када ентитет закључи утврђену обавезу за стицање средства или преузимање обавезе која је ставка хеџинга у хеџингу фер вредности, почетна књиговодствена вредност средства или обавезе која је резултат тога што ентитет испуњава утврђену обавезу се коригује да би се обухватила укупна промена фер вредности утврђене обавезе која се може приписати ризику који је предмет хеџинга који је признат у извештају о финансијској позицији.

Хеџинг токова готовине

95 Ако хеџинг токова готовине задовољава услове параграфа 88 током периода, треба да се рачуноводствено обухвата на следећи начин:

(а) део добитка или губитка од инструмента хеџинга који је одређен да буде ефективни хеџинг (видети параграф 88) треба да се признаје у укупном осталом резултату; и

(б) неефективни део добитка или губитка од инструмента хеџинга треба да се признаје у билансу успеха.

96 Још одређеније, хеџинг токова готовине се рачуноводствено обухвата на следећи начин:

(а) засебна компонента капитала повезана са ставком хеџинга се коригује према мањем од следећег (у апсолутним износима):

(i) укупном добитку или губитку од инструмента хеџинга од почетка хеџинга; и

(ii) укупној промени фер вредности (садашња вредност) очекиваних будућих токова готовине ставке хеџинга од почетка хеџинга;

(б) сваки преостали добитак или губитак од инструмента хеџинга или његове означене компоненте (то није ефективан хеџинг) се признаје у билансу успеха; и

(ц) ако је документована стратегија ентитета за управљање ризиком за одређени однос хеџинга искључивање из процене ефективности хеџинга одређене компоненте добитка или губитка или токова готовине са њима у вези од инструмента хеџинга (видети параграфе 74, 75 и 88(а)), та искључена компонента добитка или губитка се признаје у складу са параграфом 5.7.1 стандарда IFRS 9.

97 Ако хеџинг предвиђене трансакције накнадно има за резултат признавање средства или обавезе, добици или губици у вези са њима који су били признавани у укупном осталом резултату у складу са параграфом 95 треба да се рекласификују из капитала у биланс успеха, као рекласификација услед кориговања (видети IAS 1 (ревидиран 2007. године)), у истом периоду или периодима током којих пројектовани токови готовине из хеџинга утичу на биланс успеха (као у периодима када се

признаје приход или расход по основу камате). Међутим, ако ентитет очекује да сви или део губитка признатог у укупном осталом резултату не буде повраћен у току једног или више будућих периода, он треба да рекласификује износ за који не очекује да буде повраћен у биланс успеха, као рекласификацију услед кориговања.

- 98 Ако хеџинг предвиђене трансакције накнадно има за резултат признавање нефинансијског средства или нефинансијске обавезе, или предвиђена трансакција за нефинансијско средство или нефинансијску обавезу постаје утврђена обавеза на коју се примењује рачуноводство хеџинга фер вредности, онда ентитет треба да усвоји или (а) или (б) из даљег текста:
- (а) он рекласификује добитке и губитке који су у вези са тим који су били признати у укупном осталом резултату у складу са параграфом 95 у биланс успеха као рекласификацију услед кориговања (видети IAS 1 (ревидиран 2007. године)) у истом периоду или периодима током којих стечено средство или преузета обавеза утичу на биланс успеха (као што су периоди у којима се признају трошкови амортизације или трошкови продаје). Међутим, ако ентитет очекује да сви или део губитка признатог у укупном осталом резултату не буде повраћен у току једног или више будућих периода, он треба да рекласификује износ за који не очекује да буде повраћен из капитала у биланс успеха, као рекласификацију услед кориговања.
- (б) он уклања добитке и губитке који су с тим у вези и који су били признати у укупном осталом резултату у складу са параграфом 95, и укључује их у почетну цену или другу књиговодствену вредност средства или обавезе.
- 99 Ентитет треба да усвоји или (а) или (б) из параграфа 98 као рачуноводствену политику и примењује је доследно на све хеџинге на које се односи параграф 98.
- 100 За све хеџинге токова готовине који нису обухваћени параграфима 97 и 98, износи који су били признати у укупном осталом резултату треба да се рекласификују из капитала у биланс успеха као рекласификација услед кориговања (погледати IAS 1 (ревидиран 2007. године)) у истом периоду или периодима током којих су токови готовине који су предмет хеџинга утицали на биланс успеха (на пример, када се предвиђена продаја заиста догоди).
- 101 У свим следећим околностима ентитет треба да проспективно прекине рачуноводство хеџинга одређено параграфима 95–100:
- (а) инструмент хеџинга истекне или се прода, закључи или изврши. У овом случају, укупни добитак или губитак од инструмента хеџинга који је признат у укупном осталом резултату од периода када је хеџинг био ефикасан (видети параграф 95(а)) треба да остане засебно у капиталу док се не догоди предвиђена трансакција. Када се та трансакција догоди, примењују се параграфи 97, 98 или 100. За сврхе овог потпараграфа, замена или продужење доспећа инструмента хеџинга другим инструментом хеџинга се не сматра истеком или закључивањем ако је таква замена или продужење доспећа део документоване стратегије хеџинга тог ентитета. Поред тога, за ову сврху не постоји истек или закључивање инструмента хеџинга, ако:
- (i) се као последица закона и регулативе, или увођења нових закона или регулативе, стране у инструменту хеџинга договоре да једна или више клириншких других уговорних страна замени првобитну другу уговорну страну тако да постане нова друга уговорна страна за сваку од страна. За ову сврху, клириншка друга уговорна страна, је централна уговорна страна (што се понекад назива „клириншка организација“ или „клириншка агенција“) или ентитет, или ентитети, на пример, члан клиринга клириншке организације или клијент члана клиринга клириншке организације, који су у функцији друге уговорне стране у циљу спровођења клиринга од стране централне уговорне стране. Међутим, када стране у инструменту хеџинга замене своје првобитне друге уговорне стране, другачијим уговорном странама, захтев у овом потпараграфу је испуњен само ако свака од ових страна спроводи клиринг са истом централном уговорном страном.
- (ii) друге промене, ако их има, у инструменту хеџинга ограничене су на оне које је неопходно спровести као што је замена друге уговорне стране. Овакве промене ограничене су на оне које су у складу са условима који би се очекивали да је инструмент хеџинга првобитно измирен са централном клириншком страном. Ове промене обухватају промене захтева у погледу колатерала, права на пребијање салда потраживања и дуговања, и наметнуте трошкове.
- (б) хеџинг више не задовољава критеријуме за рачуноводство хеџинга из параграфа 88. У овом случају, укупни добитак или губитак од инструмента хеџинга који је признат у укупном осталом резултату од периода када је хеџинг био ефикасан (видети параграф

95(a) треба да остане засебно у капиталу док се не догоди предвиђена трансакција. Када се та трансакција догоди, примењују се параграфи 97, 98 или 100.

- (ц) бише се не очекује се да ће се предвиђена трансакција догодити, у ком случају сваки укупни добитак или губитак са тим у вези који је признат у укупном осталом резултату од периода када је хеџинг био ефективан (видети параграф 95(a)) треба да се рекласификује из капитала у биланс успеха, као рекласификација услед кориговања. Предвиђена трансакција која није више врло вероватна (видети параграф 88(ц)) се још увек може десити.
- (д) ентитет опозове означавање. За хеџинге предвиђене трансакције, укупни добитак или губитак од инструмента хеџинга који је признат у укупном осталом резултату од периода када је хеџинг био ефективан (видети параграф 95(a)) треба да остане засебно у капиталу, док се не догоди предвиђена трансакција или док не престане да се очекује њено догађање. Када се та трансакција догоди, примењују се параграфи 97, 98 или 100. Ако се више не очекује да се трансакција догоди, укупни добитак или губитак који је био признаван у осталом свеобухватном приход треба да се рекласификује из капитала у биланс успеха, као рекласификација услед кориговања.

Хеџинг нето инвестиције

102 Хеџинг нето инвестиције у инострано пословање, укључујући и хеџинг монетарне ставке који се рачуноводствено обухвата као део нето инвестиције (видети IAS 21), треба да се рачуноводствено обухвата слично хеџингу токова готовине:

- (а) део добитка или губитка од инструмента хеџинга који је одређен да буде ефективни хеџинг (видети параграф 88) треба да се признаје у укупном осталом резултату; и
- (б) неефективан део треба да се признаје у билансу успеха.

Добитак или губитак од инструмента хеџинга који се односи на ефективан део хеџинга који је признат у укупном осталом резултату треба да се признаје у билансу успеха, као рекласификација услед кориговања (видети IAS 1 (ревидиран 2007. године)) у складу са параграфима 48-49 IAS 21 после отуђења или периодичног отуђења иностраног пословања.

Датум ступања на снагу и прелазне одредбе

- 103 Ентитет треба да примењује овај стандард (укључујући и измене објављене у марту 2004. године) за годишње периоде који почињу 1. јануара 2005. године или касније. Ранија примена је дозвољена. Ентитет не треба да примењује овај стандард (укључујући и измене објављене у марту 2004. године) за годишње периоде који су почели пре 1. јануара 2005. године осим ако он такође не примењује и IAS 32 (објављен у децембру 2003. године). Ако ентитет примењује овај стандард за период који почиње пре 1. јануара 2005. године, он обелодањује ту чињеницу.
- 103А [Брисан]
- 103Б [Брисан]
- 103Ц Објављивањем IAS 1 (ревидираног 2007. године) измењена је терминологија у свим IFRS. Поред тога, њиме су измењени параграфи 95(a), 97, 98, 100, 102, 108 и AG99Б. Ентитет примењује те измене за годишње периоде који почињу 1. јануара 2009. године или касније. Ако ентитет буде примењивао IAS 1 (ревидиран 2007. године) за неки ранији период, примењиваће и измене за тај ранији период.
- 103Д [Брисан]
- 103Е IAS 27 (ревидиран 2008. године) је изменио параграф 102. Ентитет примењује те измене за годишње периоде који почињу 1. јула 2009. године или касније. Ако ентитет буде примењивао IAS 27 (ревидиран 2008. године) за неки ранији период, примењиваће и измене за тај ранији период.
- 103Ф [Брисан]
- 103Г Ентитет примењује параграфе AG99БА, AG99Е, AG99Ф, AG110А и AG110Б ретроспективно за годишње периоде који почињу 1 јула 2009. године или касније, у складу са IAS 8 *Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке*. Ранија примена је дозвољена. Уколико ентитет примењује *Прихватљиве ставке хеџинга* (измене IAS 39) за периоде који почињу пре 1 јула 2009. године, обелодањује ту чињеницу.
- 103Х – 103Ј [Брисан]

- 103К Параграфи 2(г), 97 и 100 су измењени у оквиру *Побољшања IFRS*, објављених у априлу 2009. године. Ентитет треба да проспективно примени измене у овим параграфима за годишње периоде које почињу 1. јануара 2010. или касније. Ранија примена је дозвољена. Ако ентитет примени ове измене за неки ранији период, обелодањује ту чињеницу.
- 103Л – 103П [Брисан]
- 103Љ Објављивањем IFRS 13 у мају 2011. године измењени су параграфи 9, 13, 28, 47, 88, AG46, AG52, AG64, AG76, AG76А, AG80, AG81 и AG96, додат је параграф 43А и обрисани су параграфи 48–49, AG69–AG75, AG77–AG79 и AG82. Ентитет примењује те измене када примењује IFRS 13.
- 103Р Објављивањем *Инвестиционих ентитета* (Измене стандарда IFRS 10, IFRS 12 и IAS 27) у октобру 2012. године, измењени су параграфи 2 и 80. Ентитет треба да примењује ову измену за годишње периоде који почињу на дан 1. јануар 2014. и касније. Ранија примена *Инвестиционих ентитета* је дозвољена. Ако ентитет раније примењује ове измене, тада такође треба да примењује и све измене укључене у *Инвестиционе ентитете* у исто време.
- 103С [Брисан]
- 103Т Објављивањем стандарда IFRS 15 *Приход од уговора са купцима*, у мају 2014. године, измењени су параграфи 2, 9, 43, 47, 55, AG2, AG4 и AG48 и додати параграфи 2А, 44А, 55А и AG8А–AG8Ц. Ентитет треба да примењује ове измене када примењује IFRS 15.
- 103У Објављивањем стандарда IFRS 9, у јулу 2014. године, измењени су параграфи 2, 8, 9, 71, 88–90, 96, AG95, AG114, AG118 и наслови изнад AG133, и обрисани су параграфи 1, 4–7, 10–70, 79, 103Б, 103Д, 103Ф, 103Х–103Ј, 103Л–103П, 103С, 105–107А, 108Е–108Ф, AG1–AG93 и AG96. Ентитет треба да примењује ове измене када примењује IFRS 9.
- 103В [*Овај параграф је додат за ентитете који још нису почели да примењују IFRS 9.*]
- 104 Овај стандард треба да се примењује ретроспективно осим за оно што је наведено у параграфу 108. Почетни биланс задржаних зарада за најранији претходни презентовани период и све друге упоредне периоде треба да се коригује као да се овај стандард одувек примењивао осим ако би преправљање информација било неизводљиво. Ако је преправљање информација неизводљиво, ентитет треба да обелодани ову чињеницу и назначи обим у ком су информације преправљане.
- 105-107А [Брисан]
- 108 Ентитет не треба да коригује књиговодствену вредност нефинансијских средстава и нефинансијских обавеза да би искључио добитке и губитке који су у вези са хеџингом токова готовине који је био укључен у књиговодствену вредност пре почетка финансијске године у којој је овај стандард први пут примењен. На почетку финансијског периода у ком је овај стандард први пут примењен, сваки износ признат ван биланса успеха (у укупном осталом резултату или директно у капиталу) за хеџинг утврђене обавезе која се према овом стандарду рачуноводствено обухвата као хеџинг фер вредности треба да се рекласификује као средство или обавеза, осим за хеџинг девизног ризика који наставља да се третира као хеџинг токова готовине.
- 108А Ентитет треба да примењује последњу реченицу параграфа 80, као и параграфа AG99А и AG99Б, на годишње периоде који почињу 1. јануара 2006. године или касније. Ранија примена се подстиче. Ако ентитет означи ставку хеџинга као екстерну предвиђену трансакцију која
- (а) је деноминована у функционалној валути ентитета који учествује у трансакцији,
  - (б) узрокује изложеност која ће имати ефекта на консолидовани биланс успеха (то јест, деноминована је у валути која није валута за презентацију групе), и
  - (ц) би се квалификовала за рачуноводство хеџинга да није деноминована у функционалној валути ентитета који у њој учествује,
- Он може да примењује рачуноводство хеџинга на консолидоване финансијске извештаје у периоду/има пре датума примене последње реченице параграфа 80, као и параграфа AG99А и AG99Б.
- 108Б Ентитет не мора да примењује параграф AG99Б на компаративне информације које се односе на периоде пре датума примене последње реченице параграфа 80 и параграфа AG99А.
- 108Ц Параграфи 73 и AG8 су измењени у оквиру *Побољшања IFRS која су објављена* у мају 2008. године. Параграф 80 је измењен у оквиру *Побољшања IFRS* објављених у априлу 2009. године. Ентитет примењује те измене за годишње периоде који почињу 1. јануара 2009. године или касније. Ранија примена свих измена је дозвољена. Уколико ентитет примењује измене за ранији период обелодањује ту чињеницу.
- 108Д Објављивањем *Новације деривата и продужење рачуноводства хеџинга* (измене IAS 39), у јуну 2013. измењени су параграфи 91 и 101 и додат је параграф AG113А. Ентитет треба да примењује ове

параграфе за годишње периоде који почињу на дан 1. јануар 2014. или касније. Ентитет треба да примењује те измене ретроспективно у складу са IAS 8 *Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке*. Ранија примена је дозвољена. Ако ентитет примењује ове измене за ранији период, треба да обелодани ту чињеницу.

108E-108Ф [Брисан]

Повлачење осталих саопштења

- 109 Овај стандард замењује IAS 39 *Финансијски инструменти: признавање и одмеравање* ревидиран у октобру 2000. године.
- 110 Овај стандард и Упутство за примену које иде уз њега замењују Упутство за примену које је објавио Комитет за Упутства за примену, који је основао бивши IASC.

Прилог А

Упутство за примену

Овај прилог је саставни део стандарда.

AG1 – AG93 [Брисан]

Хеџинг (параграфи 71–102)

Инструменти хеџинга (параграфи 72–77)

Инструменти који се квалификују (параграфи 72 и 73)

- AG94 Потенцијални губитак од опције коју ентитет прода би могао да буде у значајној мери већи од потенцијалног добитка у вредности од ставке хеџинга која је у вези са њим. Другим речима, продата опција није ефективна у смањењу изложености ставке хеџинга у билансу успеха. Стога, продата опција се не квалификује као инструмент хеџинга осим ако није означена као пребијање купљене опције, укључујући и ону која је уграђена у други финансијски инструмент (на пример, продата куповна опција која се користи за хеџинг откупиве обавезе). Насупрот томе, купљена опција има потенцијалне добитке једнаке или веће од губитака и стога има потенцијал да смањи изложеност у билансу успеха од промена фер вредности или токова готовине. У складу са тим, она може да се квалификује као инструмент хеџинга.
- AG95 Финансијско средство које се одмерава по амортизованој вредности може да се значи као инструмент хеџинга у хеџингу девизног ризика.
- AG96 [Брисан]
- AG97 Инструменти сопственог капитала неког ентитета нису финансијска средства или финансијске обавезе тог ентитета и стога не могу да се означавају као инструменти хеџинга.

Ставке хеџинга (параграфи 78–84)

Ставке које се квалификују (параграфи 78–80)

- AG98 Утврђена обавеза за стицање посла у пословној комбинацији не може бити ставка хеџинга, осим за девизни ризик, зато што ниједан други ризик који је предмет хеџинга не може посебно да се утврди и одмери. Ти други ризици су општи пословни ризици.
- AG99 Инвестиција по методу удела не може да буде ставка хеџинга у хеџингу фер вредности зато што метод удела признаје у билансу успеха удео инвеститора у добитку или губитку партнера, а не промене фер вредности инвестиције. Из сличног разлога, инвестиција у консолидовани зависни ентитет не може да буде ставка хеџинга приликом хеџинга фер вредности зато што је приликом консолидовања призната у билансу успеха подружнице, а не као промена фер вредности инвестиције. Хеџинг нето инвестиције у инострано пословање је различит зато што је то хеџинг девизне изложености, а не хеџинг фер вредности промене вредности инвестиције.
- AG99А У параграфу 80 се наводи да у консолидованим финансијским извештајима девизни ризик врло вероватне предвиђене трансакције унутар групе може да се квалификује као ставка хеџинга у хеџингу токова готовине, под условом да је трансакција исказана у валути која није функционална валута ентитета који учествује у трансакцији и да девизни ризик утиче на консолидовани биланс успеха. У сврху овога, ентитет може да буде матични ентитет, зависни ентитет, придружени ентитет, заједнички подухват или подружница. Ако девизни ризик предвиђене трансакције унутар групе не утиче на консолидовани биланс успеха, трансакција унутар групе не може да се квалификује као ставка хеџинга. Ово је обично случај код исплата тантијема, исплате камата или трошкова руководства међу чланицама исте групе осим ако не постоји одговарајућа спољна трансакција. Међутим, када девизни ризик предвиђене трансакције унутар групе утиче на консолидовани биланс успеха, трансакција унутар групе може да се квалификује као ставка хеџинга. Пример су предвиђене продаје или куповине залиха између чланица исте групе ако је у току продаја залиха спољној страни.

Слично, предвиђена продаја унутар групе постројења и опреме од стране ентитета које их је произвео ентитету које ће користити постројења и опрему за своје пословање може да утиче на консолидовани биланс успеха. Ово би могло да се догоди, на пример, зато што ће постројење и опрема бити амортизовани од стране ентитета који их купује и износ признат на почетку за постројење и опрему може да се промени ако је предвиђена трансакција унутар групе исказана у валути која није функционална валута ентитета који купује.

AG99Б Ако се хеџинг предвиђене трансакције унутар групе квалификује за рачуноводство хеџинга, сваки добитак или губитак који се признаје у укупном осталом резултату у складу са параграфом 95(а) треба да се рекласификује из капитала у биланс успеха, као рекласификација услед кориговања, за исти период или периоде током којих девизни ризик трансакције која је предмет хеџинга утиче на консолидовани биланс успеха.

AG99БА Ентитет може да означи све промене токова готовине или фер вредности ставке хеџинга у хеџинг односу. Ентитет такође може да означи само промене у токовима готовине или фер вредности ставке хеџинга које су изнад или испод одређене цене или друге променљиве (једнострани ризик). Сопствена вредност купљене опције хеџинг инструмента (претпостављајући да има исте основне услове као и означени ризик), али не и вредност посматрана у временском периоду, одражава једнострани ризик ставке хеџинга. На пример, ентитет може да означи променљивост исхода будућих токова године који настају као резултат повећања цене предвиђених набавки некретнина. У таквој ситуацији, само су означени губици токова готовине који су резултат повећања цена изнад специфицираног нивоа. Хеџинг ризика не укључује временску вредност купљене опције будући да временска вредност није компонента предвиђене трансакције која утиче на добитак или губитак (параграф 86(б)).

Означавање финансијских ставки као ставки хеџинга (параграфи 81 и 81А)

AG99Ц Ако се део токова готовине од финансијског средства или финансијске обавезе означи као ставка хеџинга, онда тај означени део мора да буде мањи од укупних токова готовине од тог средства или те обавезе. На пример, у случају обавезе чија је ефективна каматна стопа испод LIBOR–а, ентитет не може да означи (а) део обавезе једнак износу главнице плус камата по LIBOR–у и (б) негативни преостали део. Међутим, ентитет може да означи све токове готовине од читавог финансијског средства или финансијске обавезе као ставку хеџинга и да их подвргне хеџингу само за један одређени ризик (на пример, само за промене које се могу приписати променама у LIBOR–у). На пример, у случају финансијске обавезе чија је ефективна каматна стопа 100 основних поена испод LIBOR–а, ентитет може да означи као ставку хеџинга читаву обавезу (то јест главницу плус камату по LIBOR–у минус 100 основних поена) и да подвргне хеџингу промену фер вредности или токова готовине читаве обавезе који се могу приписати променама у LIBOR–у. Ентитет такође може да одабере коефицијент хеџинга који није један према један да би побољшао ефективност хеџинга како је описано у параграфу AG100.

AG99Д Поред тога, ако је финансијски инструмент са фиксном стопом подвргнут хеџингу неко време после свог настанка и ако су се у међувремену промениле каматне стопе, ентитет може да означи део једнак референтној стопи који је већи од уговорне стопе плаћене за ту ставку. Ентитет може то да уради под условом да је референтна стопа мања од ефективне каматне стопе израчунате под претпоставком да је ентитет купио инструмент на дан када је по први пут означио ставку хеџинга. На пример, претпоставимо да ентитет ствара финансијско средство са фиксном стопом од н.ј.100 које има ефективну каматну стопу од 6 процената у време када је LIBOR 4 процената. Он почиње да штити хеџингом то средство неко време пошто LIBOR порасте на 8 процената и фер вредност средства се смањи на н.ј.90. Ентитет израчунава да ако је купио средство на датум када га је по први пут означио као ставку хеџинга за његову тадашњу вредност од н.ј.90, ефективни принос би био 9,5 процената. Зато што је LIBOR мањи од овог ефективног приноса, ентитет може да означи део LIBOR–а од 8 процената који се састоји делимично од уговорних токова готовине од камате и делимично од разлике између садашње фер вредности (то јест, н.ј.90) и износа који се може поново платити по доспећу (то јест, н.ј.100).

AG99Е Параграф 81 дозвољава ентитету да врши другачије означавање осим укупне фер вредности промене или променљивости тока готовине финансијског инструмента. На пример:

- (а) сви токови готовине финансијског инструмента се могу означити за промене тока готовине или фер вредности које су приписиве неким (али не свим) ризицима; или
- (б) неки (али не сви) токови готовине финансијског инструмента се могу означити за промене тока готовине или фер вредности које су приписиве свим или само неким ризицима (на

пример “део” токова готовине финансијског инструмента може бити означен за промене приписиве свим или само неким ризицима).

AG99Ф Да би били прихватљиви за рачуноводство хеџинга, означени ризици и делови морају бити засебно уочљиве компоненте финансијског инструмента и промене токова готовине или фер вредности укупног финансијског инструмента настале услед промене означених ризика и делова морају бити поуздано мерљиви. На пример:

- (а) за финансијске инструменте са фиксном стопом који су хеџирани за промене фер вредности које су приписиве променама безризичне или референтне каматне стопе, за безризичну или референтну каматну стопу се нормално сматра да је засебно уочљива компонента финансијског инструмента и да је поуздано мерљива.
- (б) инфлација није засебно уочљива и поуздано мерљива и не може се означити као ризик или део финансијског инструмента осим уколико се испуне захтеви под (ц).
- (ц) уговорно специфицирана инфлација као део токова готовине признате и за инфлацију везане обвезнице (претпостављајући да нема захтева за засебним обрачунавањем уграђених дериватива) је засебно уочљива и поуздано мерљива све док на остале токове готовине инструмента не утиче инфлаторни део.

Означавање нефинансијских ставки као ставки хеџинга (параграф 82)

AG100 Промене цене састојка или компоненти нефинансијског средства или нефинансијске обавезе обично нема предвидиви, засебно мерљив утицај на цену ставке који се може упоредити са утицајем, рецимо, промене тржишних каматних стопа на цену обвезнице. На овај начин, нефинансијско средство или нефинансијска обавеза је ставка хеџинга само у својој целини или за девизни ризик. Ако постоји разлика између услова инструмента хеџинга и ставке хеџинга (као за хеџинг предвиђене куповине бразилске кафе коришћењем форвард уговора за куповину колумбијске кафе по иначе сличним условима), однос хеџинга ипак може да се квалификује као однос хеџинга под условом да су задовољени сви услови из параграфа 88, укључујући и то да се очекује да хеџинг буде веома успешан. У сврху овога, износ инструмента хеџинга може бити већи или мањи од износа ставке хеџинга ако ово побољша ефективност односа хеџинга. На пример, може да се изврши анализа регресије да би се утврдио статистички однос између ставке хеџинга (на пример, трансакције са бразилском кафеом) и инструмента хеџинга (на пример, трансакције са колумбијском кафеом). Ако постоји валидан статистички однос између ове две варијабле (то јест између цена јединица бразилске и колумбијске кафе), нагиб линије регресије може да се користи за утврђивање коефицијента хеџинга који ће максимизовати очекивану ефективност. На пример, ако је нагиб линије регресије 1,02, коефицијент хеџинга на основу 0,98 ставки хеџинга према 1 инструменту хеџинга максимизује очекивану ефективност. Међутим, однос хеџинга може да има за резултат и неефективност која се признаје у биланс успеха током односа хеџинга.

Означавање групе ставки као ставки хеџинга (параграфи 83 и 84)

AG101 Хеџинг укупне нето позиције (на пример, нето свих средстава и обавезе са фиксном стопом и са сличним доспећима), а не одређене ставке хеџинга, се не квалификује за рачуноводство хеџинга. Међутим, скоро исти утицај на биланс успеха у рачуноводству хеџинга за ову врсту односа хеџинга може да се постигне означавањем дела основних ставки као ставки хеџинга. На пример, ако банка има н.ј. 100 од средстава и н.ј. 90 од обавезе са ризицима и условима сличне природе и ако врши хеџинг за нето изложеност од н.ј. 10, он може да значи н.ј. 10 тих средстава као ставку хеџинга. Ово означавање може да се користи ако су та средства и обавезе инструменти са фиксном стопом, у ком случају је то хеџинг фер вредности, или ако су то инструменти са променљивом стопом, то је хеџинг токова готовине. Слично, ако ентитет има утврђену обавезу да изврши куповине стране валуте од н.ј. 100 и утврђену обавезу да изврши продају стране валуте од н.ј. 90, он може да заштити хеџингом нето износ од н.ј. 10 тиме што ће стећи дериват и означити га као инструмент хеџинга повезан са н.ј. 10 утврђене обавезе о куповини н.ј. 100.

Рачуноводство хеџинга (параграфи 85–102)

AG102 Пример хеџинга фер вредности је хеџинг изложености променама фер вредности дужничког инструмента са фиксном стопом као резултат промена каматних стопа. Такав хеџинг би могао да закључи емитент или ималац.

- AG103 Пример хеџинга токова готовине је коришћење свопа да се промени дуг са флукутирајућом стопом у дуг са фиксном стопом (то јест хеџинг будуће трансакције у којој су будући токови готовине који се штите хеџингом будуће исплате камате).
- AG104 Хеџинг утврђене обавезе (на пример хеџинг промене цене горива која се односи на непризнату уговорну обавезу електродистрибуције да купује гориво по фиксној стопи) је хеџинг изложености променама фер вредности. У складу са тим, такав хеџинг је хеџинг фер вредности. Међутим, према параграфу 87 хеџинг девизног ризика утврђене обавезе би могао алтернативно да се рачуноводствено обухвата и као хеџинг токова готовине.

Процена ефективности хеџинга

- AG105 Хеџинг се сматра веома успешним само ако су задовољена оба следећа услова:
- (а) На почетку хеџинга и у наредним периодима, очекује се да ће хеџинг бити јако успешан у постизању пребијања промена фер вредности или токова готовине који се могу приписати ризику који је био предмет хеџинга током периода за који је хеџинг означен. Такво очекивање се може приказати на различите начине, укључујући и поређење прошлих промена фер вредности или токова готовине ставке хеџинга које се могу приписати ризику који је предмет хеџинга са прошлим променама фер вредности или токова готовине инструмента хеџинга, или приказивањем велике статистичке везе између фер вредности или токова готовине ставке хеџинга и фер вредности или токова готовине инструмента хеџинга. Ентитет може да изабере коефицијент хеџинга који није један према један да би побољшао ефективност хеџинга као што је описано у параграфу AG100.
  - (б) Стварни резултати хеџинга су у оквиру од 80 до 125 процената. На пример, ако су стварни резултати такви да је губитак од инструмента хеџинга н.ј. 120 и да је добитак од таквог инструмента н.ј. 100, пребијање може да се одмери са 120 / 100, што је 120 процената, или са 100 / 120, што је 83 процената. У овом примеру, под претпоставком да хеџинг задовољава услов под (а), ентитет би закључио да је хеџинг био веома успешан.
- AG106 Успешност се процењује, што је минималан број пута, у време када ентитет саставља своје годишње или периодичне финансијске извештаје.
- AG107 Овај стандард не одређује један метод за процену ефективности хеџинга. Метод који ентитет усвоји за процену ефективности хеџинга зависи од његове стратегије управљања ризиком. На пример, ако је стратегија за управљање ризиком неког ентитета периодично кориговање износа инструмента хеџинга да би се одразиле промене у хеџинг позицији, ентитет треба да прикаже да се очекује да ће хеџинг бити успешан само за период док износ инструмента хеџинга не буде коригован следећи пут. У неким случајевима, ентитет усваја различите методе за различите врсте хеџинга. Документација неког ентитета о његовој стратегији хеџинга обухвата његове процедуре за процену ефективности. Те процедуре наводе да ли процена обухвата све добитке или губитке од инструмента хеџинга или да ли је искључена временска вредност инструмента.
- AG107A Ако ентитет штити хеџингом мање од 100 процената изложености неке ставке, као што је 85 процената, он ће означити ставку хеџинга као 85 процената изложености и одмераваће неефективност на основу промене тих означених 85 процената изложености. Међутим, када се хеџингом штити означених 85 процената изложености, ентитет може да користи коефицијент хеџинга који није један према један ако то побољшава очекивану ефективност хеџинга, како је описано у параграфу AG100.
- AG108 Ако су главни услови инструмента хеџинга и ставке хеџинга, обавезе, утврђене обавезе или врло вероватне предвиђене трансакције исти, промене фер вредности и токова готовине који се могу приписати ризику који је предмет хеџинга могу вероватно у потпуности да се пребију, и када се хеџинг закључи и после. На пример, своп каматне стопе ће вероватно бити успешан хеџинг ако су хипотетички и износи главнице, услови, датуми поновног одређивања цена, датуми камата и исплата и добијања главнице, као и основа за одмеравање каматних стопа исте за инструмент хеџинга и ставку хеџинга. Поред тога, хеџинг врло вероватне предвиђене куповине робе са форвард уговором ће вероватно бити врло успешан ако је:
- (а) форвард уговор за куповину исте количине исте робе у исто време и на истом месту као и предвиђена куповина која је предмет хеџинга;
  - (б) фер вредност форвард уговора на почетку нула; и
  - (ц) или промена дисконта или премије од форвард уговора искључена из процене ефективности и признаје се у билансу успеха или се промена очекиваних токова готовине од веома вероватне предвиђене трансакције заснива на форвард цени робе.

- AG109 Понекад инструмент хеџинга пребија само део ризика који је предмет хеџинга. На пример, хеџинг не би био у потпуности успешан ако су инструмент хеџинга и ставка хеџинга деноминирани у различитим валутама које не иду у тандему. Такође, хеџинг ризика од каматне стопе који користи дериват не би био у потпуности успешан ако се део промене фер вредности деривата може приписати кредитном ризику супротне стране.
- AG110 Да би се квалификовао за рачуноводство хеџинга, хеџинг мора да се односи на одређени утврђени и означени ризик, а не само на опште пословне ризике ентитета, и мора на крају да утиче на биланс успеха ентитета. Хеџинг ризика од застарелости физичког средства или ризика од експропријације имовине од стране владе нису прихватљиви за рачуноводство хеџинга; ефективност не може да се одмери зато што ти ризици не могу поуздано да се одмере.
- AG110А Параграф 74(а) дозвољава ентитету да одвоји унутрашњу вредност и временску вредност опције уговора и као инструмент хеџинга означи само промену унутрашње вредности опције уговора. Такво означавање може да резултира хеџинг односом који је савршено ефективан у пребијању промена токова готовине приписивих хеџираном једностраном ризику предвиђене трансакције уколико су основни услови предвиђене трансакције и хеџинг инструмента исти.
- AG110Б Уколико ентитет означи купљену опцију у целости као хеџинг инструмент једностраног ризика који настаје услед предвиђене трансакције, хеџинг однос неће бити савршено ефективан. Ово је због тога што премија плаћена за опцију укључује временску вредност а, као што је наведено у параграфу AG99БА, означени једнострани ризик не укључује временску вредност опције. Стога у овој ситуацији неће бити пребијања између токова готовине који се односе на временску вредност премије плаћене за опцију и означеног штићеног ризика.
- AG111 У случају ризика од каматне стопе, ефективност хеџинга може да се процени састављањем табеле доспећа за финансијска средства и финансијске обавезе која показује нето изложеност каматне стопе за сваки временски период, под условом да је нето изложеност у вези са одређеним средством или обавезом (или за одређену групу средстава или обавеза или за њихов одређени део) што узрокује нето изложеност, и ефективност хеџинга се процењује према том средству или обавези.
- AG112 Приликом процене успешности хеџинга, ентитет обично узима у разматрање временску вредност новца. Фиксна каматна стопа на ставку хеџинга не мора тачно да одговара фиксној каматној стопи свопа означеног као хеџинг фер вредности. Нити флукутирајућа каматна стопа на средство или обавезу који носе камату мора да буде иста као флукутирајућа каматна стопа свопа означеног као хеџинг токова готовине. Фер вредност свопа произлази из његових нето измирења. Фиксне и флукутирајуће стопе свопа могу да се промене без утицаја на нето измирења ако се обе мењају са истог рачуна.
- AG113 Ако ентитет не задовољи критеријуме ефективности хеџинга, ентитет прекида рачуноводство хеџинга од последњег датума када је приказано поклапање са ефективношћу хеџинга. Међутим, ако ентитет утврди догађај или промену у околностима које су проузроковале да однос хеџинга не задовољи критеријуме ефективности, и покаже да је хеџинг био успешан пре тог догађаја или ако се догодила промена околности, ентитет прекида рачуноводство хеџинга од датума догађаја или промене околности.
- AG113А Да би се избегла сумња, ефекти замене друге уговорне стране клириншком уговорном страном и повезаних промена које су описане у параграфу 91(а)(ii) i 101(а)(ii) треба да се рефлектују у одмеравању инструмента хеџинга, а према томе и у процени ефективности хеџинга и одмеравању ефективности хеџинга.

Рачуноводство хеџинга фер вредности за портфељ хеџинга ризика од каматних стопа

- AG114 За хеџинг фер вредности ризика од каматне стопе у вези са портфељом финансијских средстава или финансијских обавеза, ентитет би задовољио захтеве овог стандарда ако је усклађен са процедурама изложеним под (а)–(и) и параграфима AG115–AG132 у даљем тексту.
- (а) Као део свог процеса за управљање ризиком ентитет утврђује портфељ ставки чији ризик од каматне стопе жели да заштити хеџингом. Портфељ може да се састоји само од средстава, само од обавеза или од средстава и од обавеза. Ентитет може да утврди два или више портфеља, у ком случају примењује упутство из даљег текста за сваки портфељ посебно.
- (б) Ентитет анализира портфељ у периодима за поновно одређивање цена на основу очекиваних, а не уговорних датума за поновно одређивање цена. Анализа временских периода за поновно одређивање цена може да се изврши на различите начине укључујући и распоређивање токова готовине на периоде у којима се очекује да се они догоде, или

распоређивање хипотетичких износа главнице на све периоде до датума када се очекује да се догоди поновно одређивање цена.

- (ц) На основу ове анализе, ентитет одлучује о износу који жели да заштити хеџингом. Ентитет означава као ставку хеџинга износ средстава или обавеза (али не нето износ) из утврђеног портфеља који је једнак износу који жели да означи као онај који се штити хеџингом. Овај износ такође одређује проценат мерила која се користе за тестирање ефективности у складу са параграфом AG126(б).
- (д) Ентитет означава ризик од каматне стопе који је предмет хеџинга. Овај ризик може да буде део ризика од каматне стопе у свакој ставки која је у позицији хеџинга, као што је референтна каматна стопа (на пример LIBOR).
- (е) Ентитет означава један или више инструмената хеџинга за сваки временски период поновног одређивања цена.
- (ф) Користећи означавања набројана од (ц) до (е) у претходном тексту, ентитет процењује на почетку и у наредним периодима, да ли се очекује да хеџинг буде веома успешан током периода за који је означен.
- (г) Периодично, ентитет одмерава промену фер вредности ставке хеџинга (како је наведено под (ц)) која се може приписати ризику који је предмет хеџинга (како је наведено под (д)), на основу очекиваних датума за поновно одређивање цена одређених под (б). Под условом да је одређено да је хеџинг био веома успешан када је извршена процена коришћењем документованог метода процене ефективности ентитета, ентитет признаје промену фер вредности ставке хеџинга као добитак или губитак у билансу успеха и у једној од две билансне позиције у извештају о финансијској позицији како је описано у параграфу 89А. Промена фер вредности не треба да се расподељује на појединачна средства или обавезе.
- (х) Ентитет одмерава промену фер вредности инструмента / инструмената хеџинга (како је наведено под (е)) и признаје је као добитак или губитак у билансу успеха. Фер вредност инструмента / инструмената хеџинга се признаје као средство или обавеза у извештају о финансијској позицији.
- (и) Свака неефективност¹ ће се признавати у билансу успеха као разлика између промене фер вредности поменуте под (г) и под (х).
- AG115 Овај приступ је детаљније описан у даљем тексту. Овај приступ се примењује само на хеџинг фер вредности ризика од каматне стопе који је у вези са портфељом финансијских средстава или финансијских обавеза.
- AG116 Портфељ одређен у параграфу AG114(а) би могао да садржи средства и обавезе. Или, може да буде портфељ који садржи само средства, или само обавезе. Портфељ се користи за одређивање износа средстава или обавеза које ентитет жели да заштити хеџингом. Међутим, портфељ сам по себи није означен као ставка хеџинга.
- AG117 Приликом примене параграфа 114(б), ентитет одређује очекивани датум поновног одређивања цена ставке као ранији од датума када се очекује да та ставка доспе за наплату или да се поново одреде тржишне стопе. Очекивани датуми поновног одређивања цена се процењују на почетку хеџинга и током трајања хеџинга, на основу претходног искуства и других доступних информација, укључујући и информације у погледу стопа плаћања унапред, каматних стопа и њихове интеракције. Ентитети који немају искуства или имају недовољно искуства користе искуства сродне групе за упоредиве финансијске инструменте. Ове процене се периодично прегледају и допуњавају у светлу новог искуства. У случају ставке са фиксном стопом која се плаћа унапред, очекивани датум поновног одређивања цена је датум на који се очекује да ставка буде плаћена унапред осим ако се тржишним стопама не одређује цена раније. За групу сличних ставки, анализа временских периода која се заснива на очекиваним датумима поновног одређивања цена може да добије форму расподеле процената групе, а не појединачних ставки, на сваки временски период. Ентитет може да примени друге методологије у сврхе такве расподеле. На пример, може да користи мултипликатор стопе плаћања унапред за алокацију амортизујућих зајмова на временске период који се заснивају на очекиваним датумима поновног одређивања цена. Међутим, методологија за такву алокацију треба да буде у складу са процедурама и циљевима тог ентитета за управљање ризиком.
- AG118 Као пример означавања изнет у параграфу AG114(ц), ако у одређеном временском периоду за поновно одређивање цена ентитет процени да има средства са фиксном стопом од н.ј. 100 и обавезе са фиксном стопом од н.ј. 80 и одлучи да заштити хеџингом читаву нето позицију од н.ј. 20, он

¹ Иста разматрања материјалности се примењују у овом контексту као што се примењују и у свим IFRS.

означава као ставку хеџинга средства у износу од н.ј. 20 (део средстава).² Означавање се изражава као “износ валуте” (на пример износ у доларима, еврима, фунтама или рандима), а не као појединачна средства. Проистиче да сва средства (или обавезе) од којих се узима износ хеџинга – то јест свих н.ј. 100 средстава из претходног примера – морају бити:

- (а) Ставке чија се фер вредност мења као одговор на промене каматне стопе која је предмет хеџинга; и
- (б) Ставке које би могле да се квалификују за рачуноводство хеџинга фер вредности да су појединачно означене као предмет хеџинга. Нарочито, зато што стандард IFRS 13 одређује да фер вредност финансијске обавезе са обележјем потражње (као што су депозити по виђењу или неке друге врсте временских депозита) није мања од износа који се може платити по виђењу, дисконтованог од првог дана када се може тражити да се износ исплати, таква ставка не може да се квалификује за рачуноводство хеџинга фер вредности за било који временски период после најкраћег периода у ком има лац може да потражује исплату. У претходном примеру, позиција која се штити хеџингом је износ средстава. Стога, такве обавезе нису део означене ставке хеџинга, већ их ентитет користи за одређивање износа средства које је означено као предмет хеџинга. Ако је позиција коју је ентитет желео да заштити хеџингом био износ обавезе, износ који представља означену ставку хеџинга мора да се узме из обавеза са фиксном стопом које нису обавезе за које је могло да се захтева поновно плаћање у ранијем временском периоду, и процентуално мерило коришћено за процену ефективности хеџинга у складу са параграфом AG126(б) би се израчунало као проценат тих других обавеза. На пример, претпоставимо да ентитет процени да у одређеном временском периоду за поновно одређивање цена он има обавезу са фиксном стопом од н.ј. 100 које сачињавају н.ј. 40 депозита по виђењу и н.ј. 60 обавезе без обележја потражње, и н.ј. 70 средстава са фиксном стопом. Ако ентитет одлучи да заштити хеџингом читаву нето позицију од н.ј. 30, он означава као ставку хеџинга обавеза од н.ј. 30 или 50 проценат обавеза³ без обележја потражње.

AG119 Ентитет се такође суочава са другим захтевима означавања и документације изнетим у параграфу 88(а). За портфељ хеџинга ризика од каматних стопа, ово означавање и документација одређују да политика ентитета за све варијабле које се користе за утврђивање износа који је предмет хеџинга и тога како се одмерава ефективност, обухвата следеће:

- (а) Која средства и обавезе треба да се укључе у портфељ хеџинга и која основа треба да се користи за њихово уклањање из портфеља.
- (б) Како ентитет процењује датуме поновног одређивања цена, укључујући и то које претпоставке у вези са каматном стопом леже у основи процена стопа плаћања унапред и основу за промену тих процена. Исти метод се користи и за почетне процене које се праве у време када се средство или обавеза укључе у портфељ хеџинга и за све касније измене тих процена.
- (ц) Број и трајање временских периода поновног одређивања цена.
- (д) Колико често ће ентитет тестирати ефективност и који од два метода из параграфа AG126 ће користити.
- (е) Методологију коју је ентитет користио за одређивање износа средстава или обавеза које су означене као ставка хеџинга и, у складу са тим, процентуална мерила која су коришћена када је ентитет тестирао ефективност користећи метод описан у параграфу AG126(б).
- (ф) Када ентитет тестира ефективност коришћењем метода описаног у параграфу AG126(б), да ли ће ентитет тестирати ефективност за сваки временски период поновног одређивања цена појединачно, за све временске периоде укупно, или коришћењем неке комбинације ове две могућности.

Политике одређене за означавање и документацију односа хеџинга треба да буду у складу са процедурама и циљевима ентитета за управљање ризиком. Промене политика не треба да се врше произвољно. Оне треба да се оправдају на основу промена тржишних услова и других фактора и заснивају и буду у складу са процедурама и циљевима ентитета за управљање ризиком.

AG120 Инструмент хеџинга поменут у параграфу AG114(е) може бити појединачни дериват или портфељ деривата од којих сви садрже изложеност ризику од каматне стопе који је предмет хеџинга наведеном у параграфу AG114(д) (на пример портфељ свопова каматне стопе од којих сви садрже

² Овај стандард дозвољава ентитету да назначи сваки износ расположивих средстава или обавеза који се квалификују, то јест, у овом примеру, сваки износ средстава између н.ј. 0 и н.ј. 100.

³ н.ј. 30 : (н.ј. 100 – н.ј. 40) = 50 процената

изложеност LIBOR–у). Такав портфељ деривата може да садржи позиције ризика које се пребијају. Међутим, можда неће укључивати продате опције или нето продате опције, зато што овај стандард⁴ не дозвољава да се такве опције означе као инструменти хеџинга (осим када је продата опција означена за пребијање купљене опције). Ако инструмент хеџинга врши хеџинг износа наведеног у параграфу AG114(ц) за више од једног временског периода за поновно одређивање цена, он се алоцира на све временске периоде који су предмет хеџинга. Међутим, читав инструмент хеџинга мора да се алоцира на те временске периоде за поновно одређивање цена зато што овај стандард⁵ не дозвољава да се однос хеџинга означи само за део временског периода током ког инструмент хеџинга остаје неизмирен.

- AG121 Када ентитет одмерава промену фер вредности ставке која се може платити унапред у складу са параграфом AG114(г), промена каматних стопа утиче на фер вредност ставке која се може платити унапред на два начина: она утиче на фер вредност уговорних токова готовине и на фер вредност опције плаћања унапред коју садржи ставка за плаћање унапред. Параграф 81 стандарда дозвољава ентитету да означи део финансијског средства или финансијске обавезе, делећи заједничку изложеност ризику, као ставку хеџинга, под условом да се може одмерити ефективност. За ставке које се могу платити унапред, параграф 81А дозвољава да се ово постигне означавањем ставке хеџинга помоћу промене фер вредности која се може приписати променама означене каматне стопе на основу *очекиваних*, а не *уговорних*, датума за поновно одређивање цена. Међутим, утицај који промене каматне стопе која је предмет хеџинга имају на те очекиване датуме поновног одређивања цена се укључују у одређивање фер вредности ставке хеџинга. У складу са тим, ако се очекивани датуми поновног одређивања цена измене (на пример да би се одразила промена очекиваних исплата унапред), или ако се стварни датуми поновног одређивања цена разликују од оних очекиваних, повећава се неефективност као што је описано у параграфу AG126. За разлику од тога, промене очекиваних датума поновног одређивања цена који се (а) јасно јављају због фактора, а не због промена каматне стопе која је предмет хеџинга, (б) нису у вези са променама каматне стопе која је предмет хеџинга и (ц) могу се поуздано одвојити од промена које се могу приписати каматној стопи која је предмет хеџинга (на пример промене стопа плаћања унапред које се јасно јављају због промена демографских фактора или пореских прописа, а не због промена каматне стопе) се искључују када се одређује промена фер вредности ставке хеџинга, зато што се оне не могу приписати ризику који се штити хеџингом. Ако постоји неизвесност у вези са факторима због којих се јавља промена очекиваних датума поновног одређивања цена или ако ентитет није способан да поуздано одвоји промене које се јављају због каматне стопе која је предмет хеџинга од оних промена које се јављају због других фактора, онда се претпоставља да се промена јавља због промена каматне стопе која је предмет хеџинга.
- AG122 Овај стандард не одређује технике које се користе за одређивање износа поменутог у параграфу AG114(г), наиме промене фер вредности ставке хеџинга која се може приписати ризику који се штити хеџингом. Ако се статистичке или друге технике процене користе за такво одмеравање, руководство мора да очекује да резултат буде приближан оном који би се добио одмеравањем свих појединачних средстава или обавеза које чине ставку хеџинга. Није прикладно претпоставити да су промене фер вредности ставке хеџинга једнаке променама и вредности инструмента хеџинга.
- AG123 Параграф 89А захтева да ако је ставка хеџинга за одређени временски период поновног одређивања цена средство, онда се промена њене вредности представља као засебна билансна позиција у оквиру имовине. Насупрот томе, ако је ставка хеџинга за одређени временски период поновног одређивања цена обавеза, промена њене вредности се представља као засебна билансна позиција у оквиру обавеза. Ово су засебне билансне позиције поменутог у параграфу AG114(г). Одређена алокација на појединачна средства (или обавезе) се не захтева.
- AG124 У параграфу AG114(и) се примећује да се неефективност јавља до степена када се промена фер вредности ставке хеџинга која се може приписати ризику који је предмет хеџинга разликује од промене фер вредности хеџинг деривата. Таква разлика се може јавити из одређеног броја разлога, који обухватају следеће:
- (а) Стварни датуми поновног одређивања цена су различити од оних очекиваних, или су очекивани датуми поновног одређивања цена измењени;
  - (б) Ставкама у портфељу хеџинга је умањена вредност или су престале да се признају;
  - (ц) Датуми исплате инструмента хеџинга и ставке хеџинга су различити; и
  - (д) Други узроци (на пример када неколико ставки хеџинга носи камате по стопи која је нижа од бенчмарк (референтне) стопе за коју је ставка означена као ставка хеџинга, и када

⁴ Видети параграф 77 и AG94.

⁵ Видети параграф 75.

неефективност која је резултат тога није толико велика да се портфељ у целини не квалификује за рачуноводство хеџинга).

Таква неефективност⁶ треба да се утврди и призна у билансу успеха.

AG125 Уопштено, ефективност хеџинга ће се побољшати:

- (а) Ако ентитет алоцира ставке са различитим карактеристикама плаћања унапред на начин који узима у обзир разлике у понашању плаћања унапред.
- (б) Када је број ставки у портфељу већи. Када се само неколико ставки садржи у портфељу, вероватна је релативно висока неефективност ако се једна од ставки плати унапред раније или касније него што се очекивало. Насупрот томе, када портфељ садржи много ставки, може се тачније предвидети понашање плаћања унапред.
- (ц) Када су краћи временски периоди поновно одређивања цена (на пример једномесечни насупрот тромесечном временском периоду за поновно одређивање цена). Краћи периоди за поновно одређивање цена смањују утицај неслагања између датума поновно одређивања цена и датума исплате (у оквиру временског периода поновно одређивања цена) ставку хеџинга и инструмент хеџинга.
- (д) Већа учесталост кориговања износа инструмента хеџинга да би се одразиле промене ставки хеџинга (на пример због промена очекивања плаћања унапред).

AG126 Ентитет периодично тестира своју ефективност. Ако се процене датума поновно одређивања цена мењају између једног датума када ентитет врши процену ефективности и следећег датума, он израчунава износ ефективности или:

- (а) као разлику између промене фер вредности инструмента хеџинга (видети параграф AG114(х) и промене фер вредности читаве ставке хеџинга која се може приписати променама каматне стопе која је предмет хеџинга (укључујући и утицај који та промена каматне стопе која је предмет хеџинга има на фер вредност било које уграђене опције плаћања унапред); или
- (б) коришћењем следећег заокруживања. Ентитет:
  - (i) израчунава проценат средстава (или обавеза) у сваком временском периоду поновно одређивања цена које је било предмет хеџинга на основу процењених датума поновно одређивања цена направљених последњег дана када је тестирана ефективност.
  - (ii) примењује овај проценат на своје измењене процене износа у том временском периоду поновно одређивања цена да би израчунао износ ставке хеџинга на основу његове измењене процене.
  - (iii) израчунава промену фер вредности својих измењених процена ставке хеџинга која се може приписати ризику који се штити хеџингом и представи је како је изнето у параграфу AG114(г).
  - (iv) признаје неефективност једнаку разлици између износа одређеног под (iii) и промене фер вредности инструмента хеџинга (видети параграф AG114(х)).

AG127 Када одмерава ефективност, ентитет прави разлику између измена процењених датума поновно одређивања цена постојећих средстава (или обавеза) и стварања нових средстава (или обавеза), од чега само ово претходно узрокује неефективност. Све ревизије процене датума поновно одређивања цена (који нису они искључени у складу са параграфом AG121), укључујући сваку поновну алокацију постојећих ставки на временске периоде, се обухватају када се мења процењени износ у временском периоду у складу са параграфом AG126(б)(ii), па стога, и онда када се одмерава ефективност. Онда када се неефективност признаје како је изложено у претходном тексту, ентитет установљава нову процену укупних средстава (или обавеза) у сваком временском периоду поновно одређивања цена, укључујући и нова средства (или обавезе) који су настали после последњег теста ефективности, и означава нови износ као ставку хеџинга и нови проценат као проценат хеџинга. Процедура изложена у параграфу AG126(б) се онда понавља до следећег датума када се тестира ефективност.

AG128 Ставке које су првобитно алоциране у временски период поновно одређивања цена могу да престану да се признају због исплате унапред која је ранија од очекиване или због отписивања узрокованог умањењем вредности или продајом. Када се ово догоди, износ промене фер вредности се укључује у засебну билансну позицију поменути у параграфу AG114(г) која се односи на то да

⁶ Иста разматрања материјалности се примењују у овом контексту као што се примењују и у свим IFRS.

ставка чије је признавање престало треба да се уклони из извештаја о финансијској позицији, и укључи у добитак или губитак који се јавља после престанка признавања ставке. У сврху овога, неопходно је знати временске/и период(е) поновног одређивања цена у које је ставка чије је признавање престало алоцирана, зато што ово одређује временске/и период(е) поновног одређивања цена из којих ставка треба да се уклони и стога и износ који треба да се уклони из засебне билансне позиције поменуте у параграфу AG114(г). Када ставка престаје да се признаје, ако се може одредити у ком временском периоду је она укључена, она се уклања из тог временског периода. Ако не, она се уклања из најранијег временског периода ако су резултат престанка признавања биле исплате унапред више од очекиваних, или се алоцира на све периоде који садрже ставку чије је признавање престало по систематском или рационалном основу ако је ставка продата или јој је умањена вредност.

- AG129 Поред тога, сваки износ који се односи на одређени временски период, чије признавање не престаје када временски период истекне, се признаје у билансу успеха у то време (видети параграф 89А). На пример, претпоставимо да ентитет алоцира ставке на три временска периода поновног одређивања цена. Приликом претходног поновног означавања, промена фер вредности која је извештавана у једној билансној позицији у извештају о финансијској позицији је било средство од н.ј. 25. Тај износ представља износ који се може приписати периодима 1, 2 и 3 од н.ј. 7, н.ј. 8 и н.ј. 10, тим редоследом. У време следећег поновног означавања, средства која се могу приписати периоду 1 су била или реализована или поновно алоцирана на друге периоде. Стога, н.ј. 7 престаје да се признаје у извештају о финансијској позицији и признаје се кроз биланс успеха. н.ј. 8 и н.ј. 10 се сада могу приписати на периоде 1 и 2, тим редоследом. Ови преостали периоди се онда коригују, како је неопходно, за промене фер вредности како је описано у параграфу AG114(г).
- AG130 Као илустрација захтева претходна два параграфа, претпоставимо да је ентитет распоредио средства алокацијом процента портфеља на сваки временски период поновног одређивања цена. Претпоставимо такође да је могао да распореди н.ј. 100 у сваки од прва два временска периода. Када истекне први временски период, н.ј. 110 средстава престаје да се признаје због очекиваних и неочекиваних поновних исплата. У овом случају, цео износ који се садржи у засебној билансној позицији поменутој у параграфу AG114(г) који се односи на први временски период се уклања из извештаја о финансијској позицији, плус 10 процената износа који се односи на други временски период.
- AG131 Ако се износ који је предмет хеџинга за временски период поновног одређивања цена смањи, а да не престане признавање средстава (и обавеза) која се на њега односе, износ који се укључује у засебну билансну позицију поменутој у параграфу AG114(г) који се односи на смањење се амортизује у складу са параграфом 92.
- AG132 Ентитет може пожелети да примени приступ изнет у параграфима AG114–AG131 на портфељ хеџинга који се претходно рачуноводствено обухватао као хеџинг токова готовине у складу са IAS 39. Такав ентитет би повукао претходно означавање хеџинга тока готовине у складу са параграфом 101(д), и применио би захтеве изнете у том параграфу. Он би такође поновно означио хеџинг као хеџинг фер вредности и применио приступ изнет у параграфима AG114–AG131 на потенцијалне наредне рачуноводствене периоде.

Прелазне одредбе (параграфи од 103 до 108Ц)

- AG133 Ентитет може да означи предвиђену трансакцију унутар групе као ставку хеџинга на почетку годишњег периода који почиње 1. јануара 2005. године или касније (или, у сврхе преправљања компаративних информација, на почетку ранијег периода поређења) у хеџингу који би се квалификовао за рачуноводство хеџинга у складу са овим стандардом (како је измењено у последњој реченици параграфа 80). Такав ентитет може да користи означавање за примену рачуноводства хеџинга у консолидованим финансијским извештајима од почетка годишњег периода који почиње 1. јануара 2005. године или касније (или на почетку ранијег периода поређења). Такав ентитет треба такође да примењује параграфе AG99А и AG99Б од почетка годишњег периода који почиње 1. јануара 2005. године или касније. Међутим, у складу са параграфом 108Б, не мора да примењује параграф AG99Б на компаративне информације за раније периоде.